

میراث ماندگار

آسبادهای طیس مسینا

آسبادهای طیس مسینا در دو بخش از این شهر قرار دارد که یکی در داخل و قسمت دیگر در خارج از محوطه شهر واقع شده که به فراخور نیاز، معماری این آسبادها توسعه یافته و به نوعی نشانگر میزان جمعیت در دوران ساخت آنها بوده است.

این آسبادها معماری یکدست و منظمی دارد، معماری آن دارای دو اشکوبه شامل آس خانه طبقه فوقانی و طبقه همکف است. آسبادهای طیس مسینا در دو طبقه ساخته شده است. طبقه همکف دارای فضایی محدود برای نگهداری آرد و انباشت گندم است که به وسیله یک پلکان به طبقه فوقانی منتهی می شود.طبقه دوم نیز از سه جهت با دیوارهای خشت و گلی محصور شده و ضلعی که باد وارد بنا می شود بدون دیوار است.

پره های چوبی به یک محور عمودی متصل بوده در اثر وزش باد به گردش درمی آمده و باعث چرخش محور و در انتها سنگ آسیاب می شده و گندم اهالی را آرد می کرده است. بنای این آسبادها با مصالح خشت و گل ساخته شده است. این بناها به شماره ۴۶۱ در فهرست آثار ملی کشور در سال ۸۰ ثبت شده است.

دریچه فرهنگ

نشست جمع خوانی کتاب کودک در کتابخانه شهدای باقریه بیر جند

نشست جمع خوانی کتاب کودک با همان کتابخوانی گروهی به مناسبت میلاد امیر المومنین علی(ع) با حضور اعضای دپتفر مقاطع ابتدایی در کتابخانه عمومی شهدای باقریه بیرجند برگزار شد.
مسئول کتابخانه عمومی شهدای باقریه بیرجند هدف این برنامه را ترویج کتابخوانی و آشنایی هر چه بیشتر کودکان با شخصیت و زندگی والای حضرت علی(ع) و همچنین ایجاد انس و علاقه به کتاب و مطالعه عنوان کرد.

«فغانی» افزود: دو کتاب «هدیه شیرین» شامل قصه هایی از زندگی امام علی(ع) و «چهارده قصه چهارده معصوم، امام علی(ع)» برای ارائه در این نشست انتخاب شد.
بنا به توضیح وی، در این جلسه ابتدا هر نفر یک بند از داستان مورد نظر را خواند و بند بعدی کتاب توسط فرد دیگری ادامه یافت تا این که دور اول به پایان رسید و در مرحله بعد برای ایجاد انگیزه بیشتر به مطالعه و این که خواندن یا سرگرمی همراه باشد، با اشتیاق خواندن هر نفر،نفر بعدی خواندن را ادامه داد تا این که تمام داستان های کتاب هدیه شیرین» و دو داستان از کتاب «چهارده قصه، چهارده معصوم، امام علی (ع)» به پایان رسید.

در ادامه این نشست کودکان درباره کتاب های خوانده شده گفت وگو کردند و در پایان به اجرای برنامه های جانبی از جمله مسابقه کتبی با عنوان «مام من، علی (ع)» که شامل ۱۳ سؤال درباره امیرالمؤمنین(ع) بود،پرداختند.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید کرد

مشارکت همگانی برای ایجاد دبیرخانه دایمی جشنواره مطبوعات

قاسمی– ایجاد دبیرخانه دایمی جشنواره مطبوعات در استان به پیگیری و همکاری تمام دستگاه ها نیاز دارد.

به گزارش خبرنگار ما، سال گذشته ایجاد دبیرخانه دایمی جشنواره مطبوعات با توجه به تعلق خاطر پروفیسور «معتد نژاد»، پدر علوم نوین ارتباطات به مود توسط خراسان جنوبی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیشنهاد شد.

معاون مطبوعاتی این وزارتخانه در موافقت ابتدایی، ایجاد این دبیرخانه در استان را مستلزم وجود ظرفیت های لازم در خراسان جنوبی دانست.
مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هم در گفت و گو با «خراسان جنوبی» عملی شدن این درخواست را در گرو تأمین زیرساخت هایی عنوان کرد که نیاز به مشارکت تمام دستگاه ها دارد.

«مجبی» با اشاره به پیگیری برای حضور معاون و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جشنواره مطبوعات استان اردیبهشت ماه گفت: بر برگزاری رایشسته این جلسه از زیرساخت های لازم برای درخواست دبیرخانه دایمی جشنواره مطبوعات کشور است.

به گفته وی، نحوه برگزاری مراسم، حضور میهمانان و مسئولان، رسانه ها و... در استان توسط وزارتخانه رصد می شود تا ظرفیت های موجود برای ایجاد دبیرخانه دایمی بررسی شود.

وی تأکید کرد: تأمین زیرساخت ها کار سختی است که از عهده فرهنگ و ارشاد به تنهایی بر نمی آید و به مشارکت همگانی نیاز دارد.
ایجاد این دبیرخانه به بهانه نکوداشت پروفیسور معتمدنژاد و همزمان با سومین جشنواره استانی مطبوعات خراسان جنوبی به معاون و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی پیشنهاد می شود.

به گفته وی، باید مراسم در حد برنامه های کشوری برگزار و به تمام بخش ها مانند داوری، اسکان، محل برگزاری و... توجه شود.
وی ادامه داد: چنانچه ایجاد دبیرخانه در استان مصوب شود ردیف و سرفصل ویژه اعتباری خواهد گرفت و به طور قطع جایزه ویژه به نام پروفیسور معتمدنژاد در انجمن مفاخر ملی کشور ثبت می شود که دامنه جهانی دارد و پس از جایزه ملی پروفیسور حسابی، دومین در کشور خواهد بود.

وی افزود: در صورت موافقت وزارتخانه، قرار نیست تمام زیرساخت های مورد نیاز برای جشنواره سال آینده را استان فراهم کند، این ها گام های بعدی است و در مرحله اول تصویب ایجاد دبیرخانه اهمیت دارد.
وی نامگذاری یکی از معابر یا مکان های شهر به نام پروفیسور معتمدنژاد، بازدید از شهر مود و... را از برنامه های روز نکوداشت وی در ۲۷ اردیبهشت ماه عنوان کرد.

در اولین موزه پهلوانی کشور

پهلوانان هرگز نمی میرند

رنجیر–دیوار کاهگلی کنار ساختمان جدیدساز زورخانه امیر عرب هرچند بوی کهنگی می دهد اما نگاه را جذب می کند. کنار در ورودی طاقچه ای است که کاشی کاری قدیمی آن با نقش «وان یکا...» و آثار به جا مانده از شمع توجه هر بیننده ای را جلب می کند. در چوبی چندان قدیمی نیست اما بسته است و باید از ورودی دیگر وارد شد، دری که میل بزرگ زورخانه بر بلندای سقفش خودنمایی می کند. وارد که شوی باید سر خم کنی، همان رسم مردانگی، افتادگی آموزی، هر چند بزرگ باشی از همان آغاز ورود باید سرفرود آوری تا رسم مردانگی را آرام آرام در میان طنین علی مولا تمرین و آویزه گوش کنی، انگار ضرب زورخانه با دستان توانای مرشد جان می گیرد و صدای علی مولا میان آهنگ ضرب نتنین می اندازد. پهلوانان برای عبور از در قدیمی قد خم می کنند تا غرورشان را زیر پا بگذارند، از این در که عبور کنی در هر مقامی که باشی به احترام امام شعیبان باید بوسه بر خاک زنی و وارد موزه شوی. اینجا موزه شخصی میراث پهلوانی است جایی که نقش جوانمردان و پهلوانانی مانند جواد احمدی، محمد باقر عباسی، سید محمد خیریه، جواد احمدی و... در قاب عکس های قدیمی جان می گیرد و فرهنگ و منش پهلوانان این دیار با نگهداری از ابزار زورخانه هرگز نمی میرد. ۱۴۰ سال از قدمت زورخانه ای که سال ۱۳۳۰ به دلایل نامعلومی تعطیل شد می گذرد. آن طور که مسئول این موزه می گوید: سال ۵۲ زورخانه به ویرانه تبدیل شد و سال ۵۳ پدرش با هزینه شخصی دوباره آن را افتتاح کرد، سال ۸۰ هم زورخانه جدید ساخته و این مکان تبدیل به موزه شد.

ظرفیت فراموش شده هنرمندان بومی خارج از استان

«احمد اسداللهی» هنرمندی است که هرچند در تهران دیده به جهان گشوده اما ریشه در گازار از توابع بیرجند دارد که خود مر کزی برای پرورش عالمان دین و صنعتگران این دیار بوده است.

او بعد از تحصیل در رشته کاردانی ادبیات پایداری و ادامه تحصیل در کارشناسی فیلم سازی در آزمون گویندگی و دوبله صدا و سمپا پذیرفته شد. همزمان با شرکت در جلسات مثنوی

معنوی دکتر «الهی قمشه ای»، درس حوزوی و کلاس های زبان خارجی را گذران و این کار بستر لازم را برای حضور وی

وی با تبدیل حوزه فکر و اندیشه اسلامی تهران به مر کزی برای حضور هنرمندان شاخص کشور در رشته های مختلف وارد این عرصه شد و با همکاری شبکه های سیما برای تولید فیلم های مستند و مناسبتی اقدام کرد. در کنار آن به تحقیق و پژوهش در زمینه تاریخ و فرهنگ و هنر منطقه خراسان جنوبی همت گماشت که منجر به انتشار کتاب های «بریتانیا در بیرجند» و «حکام قهستان» شد. کتاب هایی دیگر از وی نیز با موضوع های تاریخ سیاسی بیرجند، انقلاب اسلامی در بیرجند، دفاع مقدس و... در ماه های آینده راهی بازار کتاب می شود.

شناسایی اصالت ها

به بهانه رونمایی از دو کتاب «بریتانیا در بیرجند» و «حکام قهستان» قایقی با وی در تحریریه «خراسان جنوبی» به گفت و گو نشستیم. «هنگامی که وارد عرصه فرهنگ شدم بیشتر گازاری ها دنبال انجام کارهای صنعتی بودند اما با توجه به رسالتی که برای خود در این مورد احساس می کردم معتقد بودم باید با کارهایمان برای ترویج فرهنگ شیعه در جامعه اقدام کنیم با این عقیده در سال های گذشته تلاش کردم تا به شناسایی اصالت های فرهنگی منطقه زمینه انتقال آنها را به شکل های مختلف و با تولید فیلم و انتشار آثار مکتوب به نسل جوان فراهم کنم هر چند کارهایی انجام داده ام اما هنوز اول راه هستم.

منظولمیت فرهنگی

«اسداللهی» تأکید می کند: منظولمیت فرهنگی بیش از هر چیز دیگری در کشور احساس می شود و با توجه به

از شلوارک ها نیست، فقط می دانم روی این شلوارک ها سرو خمیده که نشان از فروتنی و خضوع پهلوانان دارد نقش بسته است.

موزه جوانمردی

به گفته وی، نام ۷ شهید زورخانه ای هنوز در خاطر مردم بیرجند زنده است و این موزه برای زنده ماندن فتوت و جوانمردی و معرفی آن به جوانان تأسیس شد.

او از آیین سخنوری در زورخانه این طور می گوید: ورزشکاران روبه مرشد اشعاری می خواندند و آرام آرام به سر دم که جایگاه مرشد بود می رسیدند و بعد وارد گود می شدند، آن زمان شعر و شعر خوانی هم در زورخانه ها جزو آیین هایی بود که برگزار می شد.

چراغ های قدیم که روشنایی بخش محفل جوانمردان بود هر گوشه موزه را نوری تازه می بخشد و تنخته شاها در محفظه ای که زیر سردم تعبیه شده قرار دارد، گرزا که به واسطه یک زنجیر به دسته ای چوبی متصل شده است به جای میل مورد استفاده پهلوانان قرار می گرفت و حالا میان تمام ابزارهای این موزه جا خوش کرده است. ضرب هایی از جنس پوست دباغی شده و سفال را هم می توان در این موزه دید و اما «کت» جایگاه نشستن تماشاگران است که با فرش های قدیمی و چند سکو در نظر گرفته شده، کنار کت جایگاهی است که کوزه های سفالی، تشت و پارچ مسی در آن به چشم می خورد، اینجا محل شست وشوی دست و پای پهلوانان است که در طاقچه خشت و گلی اش سماور مسی و لیوان های برنجی نگاه هر بیننده ای را به خود جلب می کند. موزه میراث پهلوانی بیرجند هر سال مورد بازدید افراد زیادی از خارج کشور قرار می گیرد و بار دیگر قدرت جوانمردان ایرانی زیر نور پنجره های قدیمی آن در قاب ابزار و مجسمه ها به نمایش گذاشته می شود.

او به خوبی می داند هر حرکت در ورزش زورخانه معنایی دارد و از فن های کنده افلاک و کباده کشی یاد می کند و توضیح می دهد: اینجا لنگ هایی که پهلوانان زیر شلوارک های منشش سیمی و چرم بافت می پوشیدند نگهداری می شود اما در حال حاضر نمونه ای

ظرفیت فراموش شده هنرمندان بومی خارج از استان

«ماتم» و... را برای شبکه های مختلف سیما تولید کردم که در سال های گذشته پخش شده است. هرچند در سال های گذشته تهیه کنندگی برنامه های سیما در تهران در کنار نویسندگی و کارگردانی را برعهده داشته ام اما با هدف بومی گرایی و برای استفاده از ظرفیت های فرهنگی استان علاقه مند هستم با صدا و سیمای خراسان جنوبی برای تولید فیلم همکاری کنم.

تحقیق و پژوهش

به گفته وی، پژوهش و تحقیق به منزله فونداسیون یک فعالیت است که هرچه قوی تر باشد منجر به تولید کارهای کیفی تر می شود. در سال های گذشته وقتی طرحی برای تولید فیلمی در زمینه «عبدالعلی بیرجندی» به من پیشنهاد شد به «میر باقری» مراجعه کرد و او گفت برای تهیه «مختارنامه» بیش از ۲ سال پژوهش و تحقیق کرده است.

بنابراین هرچه تحقیق و پژوهش غنی تر باشد محصول به واقعیت نزدیک تر می شود و اساسی ترین بخش یک برنامه تحقیق وپژوهش است. «اسداللهی» از ارتباطش را با حوزه هنری کشور زمینه ساز تولید آثار مکتوب می داند و می افزاید: سال ۸۹ به «بهبودی» فعال حوزه ادبیات پایداری کشور پیشنهاد دادم تا از ظرفیت موجود در استان ها در این زمینه استفاده شود و او به شرطی موافقت کرد که خود این کار را انجام دهم و پس از صحبت با بیش از ۱۰۰ نفر و جست وجو در ۵۰۰ منبع برای تألیف کتاب های «بریتانیا در بیرجند» و «حکام قهستان» اقدام کردم. وی ادامه می دهد: در زمینه تاریخ سیاسی و انقلاب در بیرجند آثار مکتوبی برای انتشار آماده شده که در چند ماه آینده وارد بازار می شود. روی موضوع های دیگری مانند دفاع مقدس، تاریخ و... این منطقه هم کار می کنم. در مورد نقش علمای بیرجند در مشروطه مشروعه و ارتباط آنها با شیخ فضل ... نوری نیز پژوهش هایی انجام داده ام و حدود ۴۷۰ کتاب در این زمینه مطالعه کرده ام. در برنامه های آینده می خواهم با استفاده از توانایی مالی همشهریان خود در حوزه فرهنگ و هنر استان اقداماتی انجام دهم هر چند منابع موجود به دلیل خاص بودن این موضوع ها کم و بررسی آنها مستلزم صرف وقت زیادی است.

۳۰ درصد اعتبارات میراث فرهنگی بیر جند تخصیص یافت

تخصیص های بعدی تمام اعتبار بابت بازسازی هزینه خواهد شد.

وی اعتبار مصوب بافت تاریخی را ۱۱۹ میلیون تومان عنوان کرد که ۳۰ در صد آن تخصیص یافته و برای مرمت برخی تک بناها مانند خانه های فرهنگ و هادربادی، حسینیه محبان، خواجه خضر، ساختمان قدیم پست خانه و... صرف شده است. بناهای اضطراری هم بخش دیگری از عملکرد در حوزه میراث فرهنگی است که به گفته وی همه ۷۰ میلیون تومان مصوب آن محقق و بناهایی مثل ارگ کلاه رنگی، بافت تاریخی، خانه های ثبت شده و... از این محل هزینه شده است.

فرهنگ و هنر

خراسان جنوبی

دوشنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۵
۱۷ رجب ۱۴۳۷
شماره ۲۱۳۴

نشر نو

باز آفرینی واقعیت

کتاب «بازآفرینی واقعیت» نوشته «محمدعلی سیانلو» و شامل قصه هایی از ۲۷ داستان نویس معاصر ایرانی است. «محمد علی سیانلو» شاعر، منتقد ادبی و مترجم بیش از ۶۰ جلد کتاب در زمینه های شعر، داستان و تحقیق به صورت تألیف یا ترجمه دارد. وی علاوه بر تحصیل در رشته حقوق، در زمینه ادبی نیز فعالیت داشته و نخستین کتابش را در سال ۱۳۴۲ با عنوان «آه... بیابان» منتشر کرد.

کتاب «بازآفرینی واقعیت» از این نویسنده اثری است که ۲۷ قصه از ۲۷ نویسنده ایرانی را به انتخاب محمدعلی سیانلو در خود جای داده و سیانلو در این کتاب برای هر قصه یادداشتی نوشته که بیابگر نظرات وی نسبت به نویسنده و آثارش است.

در این مجموعه آثاری از صادق هدایت، بزرگ علوی، صادق چوپک، م.ا.به آذین، عبدالرحیم احمدی، سیمین دانشور، جلال آل احمد، ابراهیم گلستان، بهرام صادقی، تقی مدرسی، غلامحسین ساعدی، جمال میرصادقی، غ. داود، اسلام کاظمیه، فریدون تنکابنی، امیرحسن چهل تن، نادر ابراهیمی، هوشنگ گلشیری، احمد محمود، ناصر تقوایی، محمود دولت آبادی، امین فقیری، جواد مجابی، احمد مسعودی، رضا دانشور، اسماعیل فصیح، میرحسین روحی و... گردآوری شده است. کتاب «بازآفرینی واقعیت» را موسسه انتشارات نگاه منتشر کرده است.

اخبار

اولین دهکده اختراعات و ابتکارات جوانان افتتاح می شود

زهرآ قربانی – امروز در مراسمی با حضور مسئولان اولین دهکده اختراعات و ابتکارات جوانان استان افتتاح می شود.

به گزارش خبرنگار ما، مشاور مدیر کل ورزش و جوانان خراسان جنوبی با اعلام این خبر گفت : این دهکده با ۷۵۰ متر مربع زیربنا در خیابان شهدای یک و به همت سمن علم و تحقیقات پیوندگان علم کویر و تحت نظارت این اداره کل راه اندازی شد.

«عزیزی» با بیان این که در این مکان مباحث تحقیقاتی و علمی پیگیری می شود، افزود: ترویج فرهنگ کار و خلاقیت، حمایت از پروژه های تحقیقاتی، آموزش، مشاوره و استعدادیابی بین جوانان استان از اهداف راه اندازی دهکده اختراعات و ابتکارات جوانان است.

ورک شاب «حروف نگاری» در بیر جند بر گزار می شود

ورک شاپ «حروف نگاری» ۱۵ و ۱۶ اردیبهشت ماه جاری در بیرجند برگزار می شود. معاون امور هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان این مطلب گفت: ورک شاپ حروف نگاری با هدف ایجاد انگیزه در هنرمندان استان و سرعت عمل و ایجاد کمپوزیسیون مناسب در اجرای کار و همچنین به منظور زمینه سازی پنجمین جشنواره ملی نقاشی خط و حروف نگاری رضوی در بیرجند برگزار می شود.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، «مزم» با بیان این که این ورک شاپ آموزشی با حضور استاد برجسته «امیرحسین قوچی بیک» در زمینه حروف نگاری برگزار خواهد شد، افزود: پنجمین جشنواره ملی نقاشی خط و حروف نگاری رضوی از سری برنامه های چهاردهمین جشنواره بین المللی امام رضا(ع) با گستره ملی هفته کرامت در استان برگزار می شود. به گفته وی، این جشنواره با هدف اشاعه و ترویج فرهنگ منور رضوی، گسترش فعالیت های فرهنگی، هنری و مذهبی و مرتبط با سیره ائمه معصومین به ویژه امام رضا(ع)، گرامیداشت تولید کنندگان و پدیدآورندگان آثار برتر فرهنگی هنری در زمینه سیره، شخصیت و معارف امام رضا(ع) و کمک به انتشار گسترده تر این آثار در استان برگزار خواهد شد.

وی اضافه کرد: علاقه مندان به شرکت در این کارگاه ها می توانند حداکثر تا ۱۰ اردیبهشت ماه جاری با مراجعه به اداره امور هنری این اداره کل و برای کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام از طریق سایت khj.farhang.gov.ir اقدام کنند. وی گفت: آثار شرکت کنندگان در این کارگاه علاوه بر اخذ گواهی معتبر آموزشی به پنجمین جشنواره ملی نقاشی خط و حروف نگاری رضوی که مراداد ماه سال جاری به میزبانی خراسان جنوبی برگزار خواهد شد راه خواهد یافت.

